

## **Poliisihallituksen asiantuntijalausunto hallintovaliokunnalle hallituksen esityksestä HE 18/2025 vp**

### **1 Lausuntopyyntö**

Hallintovaliokunta on pyytänyt Poliisihallituksen kirjallista asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä (HE 18/2025 vp) sekä asiantuntijakuulemiseen osallistumista hallintovaliokunnassa 24.4.2025. Esityksessä ehdotetaan, että väliaikaisista toimenpiteistä välineellistetyn maahantulon torjumiseksi annetun lain voimassaoloa jatketaan 31.12.2026 asti. Lain sisältöön ei ehdoteta muutoksia. Esityksen tavoitteena on tehokkaasti torjua maahantulon välineellistämisen muodossa Suomeen kohdistettavaa painostamista, vahvistaa rajaturvallisuutta ja varautua maahantulon välineellistämisen vakaviimpiin tilanteisiin.

### **2 Lausunto**

Välineellistetyn maahantulon torjumiseksi annetun lain voimassaolon pidentämistä esityksessä ehdotetun mukaisesti pidetään kannatettavana. Välineellistetyssä maahantulossa ihmisiä käytetään hyväksi valtiollisen painostamisen tarkoituksessa, joka tulee pysyä estämään ennalta.

Hallitsematon maahantulo ruuhkauttaa turvapaikkajärjestelmän sekä ihmisten rekisteröinti vaikeutuu merkittävästi. Toinen seikka, joka tulee nähdä välineellistetyn maahantulon tilanteessa, on pyrkimys yhteiskunnan koheesion rikkomiseen ja sellaisten henkilöiden, joita voidaan käyttää vieraan valtion lukuun, soluttaminen Suomen alueelle. Välineellistetyssä maahantulossa Suomen viranomaisten toimintaa pyritään vaikeuttamaan ja yhteiskunta saamaan epäjärjestykseen. Hallitsematon maahantulo sitoo merkittävän määrän viranomaisten resursseja rajaturvallisuuden ja yleisen järjestyksen ylläpitämiseen. Esimerkiksi vuosina 2015 – 2016 laajamittaisen maahantulon vuoksi Suomessa oli havaittavissa heikkenemistä yleiseen järjestykseen ja turvallisuuteen. Viranomaiset kohdistivat resursseja huomattavassa määrin laajamittaisen maahantulon hallintaan, joka hidasti esimerkiksi esitutkintaprosesseja. Suomessa on edelleen noiden vuosien aikana saapuneita henkilöitä, joilla ei ole oikeutta oleskeluun Suomessa ja Schengen alueella, koska heidän maasta poistamisensa on haasteellista. Käsittääksemme syksyllä 2023

Suomeen saapui Venäjältä sellaisten maiden kansalaisia, joiden palauttaminen tiedetään haasteelliseksi. Tämän myös varmasti tiesivät Venäjän viranomaiset, joiden myötävaikutuksella henkilöitä ohjattiin Suomen rajalle.

On erittäin tärkeää, että Suomessa pystytään proaktiivisesti ylläpitämään sellaista lain-säädäntöä, jolla voidaan vastata yleisen järjestyksen ja turvallisuuden säilymiseen poikkeuksellisissa olosuhteissa. Käsittelyssä oleva lakiehdotus varmistaa Suomen kykyä säilyttää kansallinen turvallisuus tilanteessa, jossa muut käytettävissä olevat keinot eivät ole riittäviä.

Välineellistettyjen maahantulijoiden maahan saapumisen estämisellä ja maasta poistamisella voidaan torjua vieraan valtion vaikuttamista sekä kansalliselle turvallisuudelle ja Suomen suvereniteetille aiheutuvia vakavia uhkia.

Nähdäksemme pelkästään lain voimassaololla voidaan katsoa olevan ennalta estävää vaikutusta välineellistettyyn maahantuloon. Venäjän ja Suomen välisellä rajalla ei ole ollut rajanylityspaikkojen sulkemisen ja väliaikaisista toimenpiteistä välineellistetyn maahantulon torjumiseksi annetun lain hyväksymisen jälkeen havaintoja tämänkaltaisesta vihamielisestä toiminnasta. Viranomaisilla on osaaminen lain soveltamistilanteessa huomioida perus- ja ihmisoikeusnäkökulma maahan pääsyn estämisen tilanteessa. Suomen viranomaisilla on hyvä kyky havaita esimerkiksi haavoittuvassa asemassa olevat henkilöt kuten myös osaamista havaita sellaiset henkilöt, joilla ei tosiasiallisesti ole kansainväliseen suojeluun liittyviä aitoja tarpeita.

Janne Lepsu, Poliisitarkastaja

Jakelu

Hallintovaliokunta

Tiedoksi

Poliisiylijohtaja Ilkka Koskimäki  
Poliisijohtaja Sanna Heikinheimo  
Poliisiylitarkastaja Vesa Pihajoki  
Poliisitarkastaja Marjo Tyynelä  
Poliisilakimies Visa Weckström  
Poliisihallitus, Esikunta

**Kirje**

16.04.2025

Asiakirja: ID-25283564

Asia: POL-2025-50649

3 (3)

**Poliisihallitus**

Vuorimiehentie 3, PL 1000, 02151 Espoo

kirjaamo.poliisihallitus@poliisi.fi

Puhelin +358 295 480 181, Faksi +358 295 411 780, poliisi.fi